

Test 1

SUBIECTUL I

A. Citește următorul text:

„In fond, corecta, riguroasa și competentă utilizare a limbii române reprezintă primul semn al nivelului de pregătire profesională (indiferent de profesie). Orice demers, oricât de generos, de profesionalizare a României trebuie să pornească de aici. Dintr-o prost înțeleasă politețe, de multe ori, nu corectăm un interlocutor atunci când <<comite>> câte una. Ni se pare de prost gust. Ei bine, așa face cum fac francezii: la fiecare greșeală, pac, observația. Nu se zice așa, corect este așa. Recunosc, mai aplic (când sunt prost dispus) tactica asta și mi-a atras ceva antipatii. Interlocutorii m-au bombănit în sinea lor și, probabil, m-au taxat de arogant. Nu mă-ntereșează. Am de gând să perseverez. Aici nu am dileme, știu că fac bine, sunt și eu un om cu convingeri, măcar într-un domeniu (chiar, habar nu am dacă, în vreun cod al bunelor maniere, este scris ceva pe tema corectitudinii agramatului.)”

(Gabriel Giurgiu, *Limba română*, în *Dilema veche*,
29 octombrie-4 noiembrie 2009)

Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică utilizarea ghilimelelor în cazul verbului „comite” 4 puncte
2. Indică motivul pentru care alegem să nu corectăm un interlocutor atunci când acesta greșește. 4 puncte
3. Precizează reacția imediată pe care o au francezii față de cel care vorbește incorect. 4 puncte
4. Menționează modul în care este caracterizat autorul de către ceilalți, atunci când îi corectează. 4 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, motivele pentru care este bine să-i corectăm imediat pe cei care vorbesc incorect în limba română. 4 puncte

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de 150-300 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre utilizarea limbii române astăzi în comunitatea tinerilor. Formulează cel puțin un argument care să-ți susțină opinia.

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea ipotezei; 2 puncte
- menționarea poziției pe care o ai față de ipoteza formulată; 2 puncte
- enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; 12 puncte
- formularea unei concluzii pertinente; 2 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; 1 punct
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 1 punct

Subiectul al II-lea

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale simbolismului:

„Orchestra începu cu-o indignare grațioasă.

Salonul alb visa cu roze albe -

Un vals de voaluri albe...

Spațiu, infinit, de o tristețe armonioasă...

In aurora plină de vioare,

Balul alb s-a resfîrat pe întinsele cărări-

Cântau clare sărutări...

Larg, miniatură de vremuri viitoare...” (George Bacovia - Alb)

Subiectul al III-lea

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți tema și viziunea despre lume într-un roman studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- precizarea a două trăsături care justifică încadrarea romanului studiat într-o epocă și un curent cultural/literar;
- ilustrarea temei/temelor romanului prin referire la cel puțin un episod/ o secvență narativă;
- analiza, la alegere, a două aspecte de structură și de conținut ale romanului ales, reprezentative pentru tema și viziunea despre lume a autorului, cu referire la unul din conceptele următoare: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, incipit, final, perspectivă narativă.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte (utilizarea limbii literare - 3 puncte; ortografia-3 puncte; punctuația -3 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea-1 punct).

Sugestie de rezolvare Test 1

SUBIECTUL I

A.

1. Ghilimelele sunt un semn grafic prin care se marchează un citat. În cazul de față ghilimelele subliniază ironia autorului la adresa vorbitorilor care greșesc involuntar.
2. Eșuăm să corectăm pe cineva atunci când greșește din cauza unui exces de politețe.
3. Francezii îi corectează imediat pe cei care greșesc.
4. Autorul este antipatizat de ceilalți și este taxat drept arogant.
5. Consider că este important să-i corectăm pe cei care vorbesc incorect pentru că exprimarea corectă este o dovadă de respect pentru limba noastră. După cum spune și autorul, discursul corect este o probă de profesionalism. Noi am adăuga faptul că este o dovadă de educație și de inteligență din partea noastră. Maniera în care ne exprimăm reprezintă o carte de vizită și ne poate onora sau, din contra, altera reputația. Pe de altă parte, corectându-i pe ceilalți, îi determinăm să se îndrepte și să-i ajute pe ceilalți care sunt inclinați să greșescă.

B. Știința lingvisticii susține faptul că limba unui popor este asemenea unui organism viu, în continuă evoluție, ea preluând, de-a lungul timpului, prin diverse circumstanțe istorice, aspecte alogene. Limba are un caracter inovator și flexibil, permeabil la împrumuturi și la neologisme. Limba are, totodată, un aspect conservator pentru că păstrează normele de exprimare corectă.

Eu sunt de părere că există modificări negative în ceea ce privește modul în care se exprimă tinerii astăzi.

În primul rând, afinitatea pentru limba engleză și pasiunea pentru tehnologie a tinerilor a condus la includerea în limba română a calcurilor lingvistice, a clișeelelor, a termenilor de jargon specific, a abrevierilor de tot felul. Această influență negativă se observă în felul eronat în care scriu tinerii.

În al doilea rând, trăsăturile spiritului modern, respectiv precipitarea în orice acțiune și superficialitatea exclud acțiuni care presupun un timp mai îndelungat. Lectura unei cărți înseamnă un efort de durată, fie de câteva ore, fie de câteva zile, un efort pentru care tinerii nu mai au răbdarea și pasiunea antecesorilor lor. Inapetența pentru cuvântul scris este o explicație pentru faptul că erorile în comunicare sunt din ce în ce mai frecvente.

În concluzie, eu cred că modul în care comunică tinerii astăzi este nuanțat, flexibil, dar deschis erorilor, prin inapetența lor pentru informare și lectură.

Subiectul al II-lea

Acest text poetic reprezintă ca specie literară un pastel și este ilustrativ pentru lirica sensibilă a poetului român George Bacovia. Se observă prezența elementelor specifice liricii simboliste: în primul rând, sugestia cromatică, respectiv, insistența poetică pe redarea nuanței de alb, văzută ca un simbol al delicateții, al diafanului, dar având și valența de culoare rece, care descrie o scenă inanimată în care omul nu-și face simțită prezența. Un alt aspect simbolist îl reprezintă muzicalitatea specială a poemului, redată prin tehnica repetiției. Sinestezia este evidențiată în poem prin sublinierea simultană a senzațiilor vizuale, auditive și cinetice: „Un vals de voaluri albe.” Textul sugerează emoția unei reverii prin referința la sunetul calm al viorilor, prin imaginea florilor și prin simbolul valsului.

Subiectul al III-lea

Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război
de Camil Petrescu

Camil Petrescu este considerat întemeietorul romanului românesc modern și este un autor care aparține perioadei interbelice a literaturii române. Autorul propune o formulă nouă de exprimare epică, de inspirație proustiană. Autorul preferă perspectiva narativă subiectivă, a narațiunii la persoana I, în care naratorul devine și personaj. Confesiunea personajului-narator aduce textului literar autenticitate, evenimentele relatate fiind inspirate din viața scriitorului. Camil Petrescu consideră că rolul său este de a reda realitatea însăși: „Să nu scriu decât ceea ce văd, ceea ce aud, ceea ce înregistrează simțurile mele, ceea ce gândesc eu...Din mine însumi, eu nu pot ieși. Eu nu pot vorbi onest decât la persoana I.”

Romanul a fost publicat în anul 1930 și se încadrează în specia romanului modern, subiectiv, psihologic. Tema romanului prezintă drama intelectualului lucid care trece prin două experiențe capitale, iubirea și războiul; romanul cuprinde două părți, care corespund celor două experiențe-limită. Romanul este alcătuit din 12 capitole și are un epilog, intitulat *Comunicat apocrif*. Narațiunea nu respectă principiul cronologic, acțiunea romanului fiind discontinuă. Povestirea începe cu prezentul, înfățișând realitatea de pe front; capitolul al

doilea al romanului deschide Cartea I, dedicată memorării iubirii cu Ela, prin intermediul memoriei involuntare: „Eram însurat de doi ani și jumătate cu o colegă de la Universitate și bănuiam că mă înșală.”

În incipit, Gheorghidiu asistă la o discuție, la popota ofițerilor, care este declanșată de un articol din ziar, în care se menționa că un bărbat a fost achitat de justiție, după ce și-a ucis soția infidelă. Enervat de refuzul superiorului sau, căpitanul Dimiu, de a-i acorda permisia, Ștefan intervine brutal în discuția ofițerilor, contrazicându-le teoriile banale.

În alt capitol al romanului, Diagonalele unui testament, se prezintă premisele care generează suferința lui Ștefan. El moștenește, după moartea unchiului său avar, Tache Gheorghidiu, o avere considerabilă care-i schimbă existența și modifică sentimentele din cuplu. Ela și Ștefan pătrund în cercurile mondene ale capitalei, abandonându-și vechii prieteni. O serie de evenimente ulterioare îi confirmă lui Ștefan că Ela nu-l mai iubește. Îndoiala asupra fidelității Elei dă naștere unui conflict interior, iar evenimente și întâmplări aparent inocente capătă în conștiința lui, dimensiunile unei adevărate catastrofe pasionale. Momentele de suferință, provocate de gelozie, dar și de repetatele despărțiri, după excursia de la Odobești sau când, venind pe neașteptate, n-o găsește acasă, în capitolul Între oglinzi paralele, îi provoacă lui Ștefan chinul unei analize lucide și dureroase. La două săptămâni după cea de-a doua împăcare, Ștefan este concentrat și aranjează că ea să plece la Câmpulung.

A două experiență, decisivă în planul cunoașterii o reprezintă războiul. Imaginea războiului este demitizată, transformată față de cea eroică a clasicismului. Secvențele de roman în care este descris războiul, asociat cu haosul, moartea, mutilarea fizică și psihică, sunt susținute de paginile din jurnalul de campanie al autorului, accentuându-se, astfel, impresia de autenticitate. Capitolul Ne-a acoperit pământul lui Dumnezeu include o imagine tulburătoare, terifiantă a războiului. Deși este un măcel îngrozitor, războiul îl ajută pe Ștefan să se regăsească și să-și dea seama că drama sa individuală devine neînsemnată în fața suferinței colective. Astfel, cursul ulterior al evenimentelor devine firesc și protagonistul, odată întors acasă, se decide să se despartă definitiv de Ela. Finalul romanului este deschis, demonstrând prin frazele de încheiere, detașarea sufletească a eroului și dorința lui de a se dedica unei etape noi de existență: „I-am scris că-i las absolut tot ce e în casă, de la obiecte de preț la cărți... de la lucruri personale, la amintiri. Adică tot trecutul.”

Ștefan Gheorghidiu ilustrează tipul intelectualului inadaptat care trăiește drama cunoașterii absolute. În roman, ele întruchipează și vocea naratorială, fiind un alter-ego al autorului însuși.

Gheorghidiu este un personaj idealist, care nu se poate adapta într-o societate snoabă și mercantilă. Personajul nu este caracterizat fizic, dar se precizează câteva elemente de statut: este student la Filosofie, provine dintr-o familie modestă și se căsătorește din dragoste, cu cea mai frumoasă colegă de la Universitate, Ela, perpetuând, astfel, destinul pe care l-a avut tatăl lui, Corneliu Gheorghidiu, profesor universitar și publicist renumit, dar cu o stare materială modestă. Ștefan devine profesor universitar, este concentrat și pleacă pe front, să participe la luptele Primului Război Mondial. Experiența dură a războiului îl face să înțeleagă că drama sa individuală, cauzată de conduita Elei este nesemnificativă prin comparație. Portretul moral al personajului se conturează prin tehnici ale analizei psihologice: introspecție, retrospecție, redarea fluxului conștiinței. Caracterul reflexiv al personajului se observă din primele pagini ale romanului, din discuția de la popotă, când Ștefan își expune concepția despre iubire, văzută ca ipostază a aspirației spre absolut. În episoadele reprezentate în roman, unele cu accente balzaciene, cum este scena cinei de la unchiul Tache, protagonistul își relevă sensibilitatea extremă, orgoliul și inteligența. Personajul se analizează cu luciditate, dar respinge bănuiala că ar fi gelos, stare pe care o consideră degradantă.

Suferința lui provine din observarea degradării sentimentului de iubire și revelației că Ela redevine o femeie banală, lipsită de farmec.

Supranumit „o monografie a îndoielii”, romanul „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război” este un text care prezintă drama cunoașterii sufletești a personajului intelectual, fiind o strălucită ilustrare a operelor de inspirație psihologică.